2007-37-RE

CAUSA 2007-37-RE

Número de registre 470-2007. Recurs d'empara

SENTÈNCIA DEL 12 DE MARÇ DEL 2008

BOPA núm. 29, del 26 de març del 2008

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 d'octubre del 2007, per la representació processal de la societat Crèdit Assegurances, SA, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 22 de maig del 2007 i contra l'aute del 10 de setembre del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que ho notifiqui al Ministeri Fiscal i a la resta de les parts, que els emplaci en audiència, que practiqui les proves proposades i que dicti una sentència que declari la vulneració del dret al·legat, anul·li les resolucions objecte de recurs i retrotregui les actuacions al 3 d'abril del 2006;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 de novembre del 2007;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 20 de desembre del 2007 que va admetre a tràmit la causa, amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat el 21 de gener del 2008 per la representació processal del Sr. José Javier Aguirre Arana;

Vist que la representació processal de la Sra. Immaculada Garcia Yusta va presentar el seu escrit d'al·legacions passat el termini atorgat, aquest escrit no pot ser examinat;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per totes les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

En el decurs d'una jornada d'esquí, el Sr. José Javier Aguirre Arana va lliscar sobre una placa de gel i va envestir la Sra. Inmaculada Garcia Yusta, la qual es trobava aturada. Com a conseqüència d'aquest accident, la Sra. Immaculada Garcia Yusta va patir lesions diverses.

Amb el seu forfet, el Sr. José Javier Aguirre Arana havia adquirit una pòlissa d'assegurança d'assistència en cas d'accident a les pistes d'esquí.

Segon

El 3 d'abril del 2006, la Secció Penal de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual condemnava el Sr. José Javier Aguirre Arana, com autor d'una contravenció penal de lesions per imprudència lleu, a pagar una multa de 600,00 euros i, en concepte de responsabilitat civil, el condemnava a indemnitzar, solidàriament amb la companyia Crèdit Assegurances, SA, la Sra. Inmaculada Garcia Yusta per un import de 8.408,70 euros pel perjudici sofert.

Tercer

La societat Crèdit Assegurances, SA va presentar un recurs d'aclariment, desestimat l'11 de juliol del 2006, i un recurs d'apel·lació. En aquests dos recursos, aquesta part al·legava que el límit màxim de la responsabilitat civil cobert per la pòlissa era de 6.010,12 euros i la franquícia per sinistre era de 150,25 euros; que l'assegurança era voluntària i, per tant, amb una cobertura limitada.

Quart

El 22 de maig del 2007, el Tribunal de Corts va desestimar el recurs d'apel·lació esmentat, perquè la petició de concretar la responsabilitat civil de la societat d'assegurances en funció del límit de cobertura màxim convingut en la pòlissa era una petició nova, no plantejada en la primera instància i, per tant, no es podia entrar a valorar en la segona.

Cinquè

La societat esmentada va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per tal com s'havien vulnerat els seus drets a la defensa i a una decisió fonamentada en dret.

El 10 de setembre del 2007, el Tribunal de Corts va desestimar aquest incident.

Sisè

El 24 d'octubre del 2007, la representació processal de la societat Crèdit Assegurances, SA va presentar un recurs d'empara en què manifesta que les decisions objecte de recurs havien vulnerat el seu dret a la jurisdicció en els vessants del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret i del

dret a la defensa.

Pel que fa a la primera vulneració, aquesta part manifesta que en el judici a quo es va adherir als arguments de la defensa de l'imputat que demanava la seva lliure absolució. Considera que no es pot pretendre una manca d'al·legació, per part seva, del límit de cobertura de l'asseguradora en el marc de la causa penal, ja que aquest límit estava acreditat en el contracte d'assegurança i si el jutge va tenir present aquest contracte per determinar la seva responsabilitat solidària, també hagués hagut de tenir present la limitació contractual de la cobertura de l'asseguradora.

Ara bé, la Batllia, com que no va efectuar el seu pronunciament de conformitat amb la totalitat del contingut del contracte d'assegurances, va incórrer en una incongruència omissiva i, per tant, va vulnerar el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en dret.

Pel que fa al dret a la defensa, estima que cap part va efectuar al·legacions en relació amb la condemna màxima a aplicar a l'asseguradora i que per tal com el batlle la va condemnar a pagar una indemnització d'import superior al que havia estat establert en la pòlissa d'assegurances, va introduir una al·legació nova, no plantejada prèviament, totalment incontrovertida i desconeguda.

Per acabar demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que ho notifiqui al Ministeri Fiscal i a la resta de les parts, que els emplaci en audiència, que practiqui les proves proposades i que dicti una sentència que declari la vulneració del dret al·legat, anul·li les resolucions objecte de recurs i retrotregui les actuacions al 3 d'abril del 2006.

Setè

El 28 de novembre del 2007, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè el que realment pretén la recurrent és una revisió i reforma de les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions objecte de recurs, que estan fonamentades jurídicament i que no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

Pel que fa al dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, el Ministeri Fiscal considera que no s'observa cap incongruència omissiva que hagi privat o disminuït l'exercici real i efectiu dels drets d'al·legació i defensa en el procés. A més, la part recurrent reconeix que no va efectuar cap pretensió subsidiària sobre la limitació de la cobertura de la pòlissa d'assegurances.

Pel que fa al dret a la defensa, considera que les al·legacions no poden ser implícites i que les decisions objecte de recurs donen resposta a cada una de les al·legacions presentades.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2007-37-RE.

Vuitè

El 20 de desembre del 2007, el Tribunal Constitucional va admetre a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius.

Novè

El 21 de gener del 2008, la representació processal del Sr. José Javier Aguirre Arana va presentar un escrit d'al·legacions mitjançant el qual s'adhereix i ratifica el contingut de l'informe del Ministeri Fiscal.

Aquesta part demana que es desestimi la demanda formulada per la societat Crèdit Assegurances, SA.

Desè

El 6 de febrer del 2008, la representació processal de la Sra. Immaculada Garcia Yusta va presentar fora de termini un escrit d'al·legacions.

Onzè

El 13 de febrer del 2008, el Ministeri Fiscal i, el 19 de febrer del mateix any, la part recurrent, van presentar, respectivament, escrits de conclusions en què reprodueixen els arguments i les al·legacions contingudes en els seus escrits anteriors.

Dotzè

El 18 de febrer del 2008, la representació processal de la Sra. Immaculada Garcia Yusta va presentar un escrit de conclusions en què manifesta que les pretensions de la recurrent no han de ser tingudes en compte, ja que no van ser efectuades en el moment processal oportú, cosa que ella mateixa reconeix de manera explícita. Si la part recurrent no va creure convenient realitzar una petició subsidiària, ni va efectuar cap pronunciament sobre el límit de la cobertura de l'assegurança contractada, "**no pot** –processalment parlant- ara quan es troba justament condemnada pel tribunal corresponent, al·legar una vegada, una més que pretesa vulneració" dels seus drets.

Per tant, no existeix cap infracció del dret a la jurisdicció i convé que es desestimin totes les pretensions contingudes en aquest escrit de recurs d'empara.

Fonaments jurídics

Primer

Com s'ha exposat amb deteniment en els antecedents, la recurrent en empara al·lega que la sentència del 3 d'abril del 2006 del Tribunal Unipersonal del Batlle, que la va condemnar com a responsable civil solidària, vulnera el seu dret a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en dret, així com el dret a la defensa, proclamats a l'article 10 de la Constitució. Aquestes vulneracions, que també s'imputen a la sentència del 22 de maig del 2007 i a l'aute del 10 de setembre del mateix any del Tribunal de Corts, atès que no les van reparar en les seves resolucions que contesten el recurs d'apel·lació i l'incident de nul·litat d'actuacions, es basen en el fet que, tot i que en el sumari hi havien dos documents en els quals constava que l'assegurança contractada per la societat recurrent tenia un límit màxim de 6.010,12 euros, la Batllia la va condemnar al pagament solidari d'una indemnització de 8.408,70 euros. La manca de referència en la sentència esmentada a aquest límit màxim constituiria, segons el parer de la recurrent, una incongruència omissiva i vulneraria el dret a la defensa, ja que no va poder defensar davant de la jurisdicció que la seva responsabilitat tenia aquest límit.

Segon

Certament, aquest Tribunal Constitucional ha declarat -entre d'altres, a la sentència del 21 de novembre de 1997, recaiguda en la causa 97-3-RE- que la manca de resposta judicial completa a les pretensions formulades per les parts pot comportar la vulneració del dret a la jurisdicció. Tanmateix,

per tal que aquesta omissió tingui aquest relleu constitucional s'han d'acomplir un seguit de requisits, entre els quals, hi figura que les pretensions s'hagin presentat al judici en el moment i en la forma processals adients, amb la finalitat que els jutges i tribunals tinguin l'obligació de pronunciar-s'hi al respecte.

Doncs bé, aquest requisit no es dóna en el cas aquí enjudiciat, en què, com han destacat el Tribunal de Corts i les altres parts, la qüestió de la quantia màxima de la responsabilitat de la recurrent en empara, malgrat que constava en el sumari, no es va portar al judici oral, ja que aquesta part es va limitar a adherir-se a la petició de lliure absolució de l'acusat pel que fa a la seva responsabilitat penal. I ho va fer així tot hi que l'acusació particular havia sol·licitat expressament en el judici oral una responsabilitat civil que superava amb escreix els 6.010,12 euros, que segons la recurrent constituïen el límit de la pòlissa d'assegurances que havia contractat amb l'acusat i, finalment, condemnat.

La recurrent va seguir l'estratègia processal que va considerar més adequada als seus interessos, però ho va fer de manera que l'òrgan judicial no tenia l'obligació de donar resposta a la qüestió del límit de la seva responsabilitat civil. Per això mateix i, en conclusió, s'ha de declarar que en aquest cas no s'ha produït una omissió de la decisió en relació amb una pretensió que s'hagués hagut de portar a judici en el moment i en la forma processalment adients, per obligar l'òrgan judicial a dictar una resposta expressa sobre aquest punt.

Tercer

Pel que fa a l'enjudiciament de la denúncia d'indefensió només cal precisar que la impossibilitat de debatre sobre el límit de la responsabilitat civil no es pot imputar a l'òrgan judicial, sinó a la recurrent mateixa que no va introduir aquesta qüestió en el judici.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Declarar que no s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Segon

Desestimar l'empara sol·licitada per la representació processal de la societat Crèdit Assegurances, SA.

Tercer

D'acord amb l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, es condemna la societat recurrent a pagar les despeses processals generades en seu constitucional a les altres parts.

Quart

Publicar aquesta sentència, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la societat Crèdit Assegurances, SA, a la representació processal de la Sra. Immaculada Garcia Yusta, a la representació processal del Sr. José Javier Aguirre Arana, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 de març del 2008.

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón Pierre Subra de Bieusses

Magistrat

Magistrat